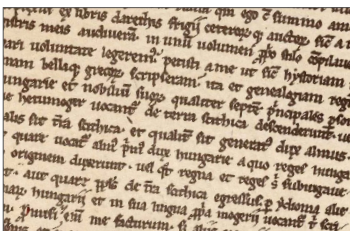

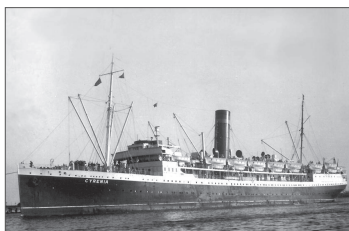

Božie telo: Oltáriky pripravovali celé rodiny

Hrad Bana je zahalený
rúškom tajomstva dodnes

s. 4

Príbeh o barónovej rodine (5):
Emigrácia

s. 5

Škôlkari a prvostupniari
sa vrátili medzi kamarátov

s. 6

Bananci na Tatranoch dobyli
Duklu i Tatry

s. 7

19. zasadnutie obecného zastupiteľstva

Dňa 3. júna 2020 sa konalo 19. zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Banka, ktoré:

SCHVÁLILLO

▪ odpredaj pozemkov vo vlastníctve obce Banka zapísaných na LV č. 1300 na Okresnom úrade v Piešťanoch; ide o parcely:

- ♦ parc. C-KN 1366/2, druh pozemku: ostatná plocha o výmere 999 m²;
- ♦ parc. C-KN 1366/14, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 228 m²;
- ♦ parc. C-KN 1366/15, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m²;
- ♦ parc. C-KN 1366/16, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 20 m²;
- ♦ parc. C-KN 1366/17, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 51 m²;
- ♦ parc. C-KN 1366/18, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 8 m²;
- ♦ parc. C-KN 1366/19, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 179 m²

za podmienok:

- ♦ kupujúci na základe právoplatného rozhodnutia príslušného stavebného úradu na svoje náklady odstráni (a túto skutočnosť preukáže) stavby nachádzajúce sa v k. ú. Banka na vyššie uvedených pozemkoch, zapísané

Poslanci po druhý raz zasadali s rúškami na tvárach.

na LV č. 1522:

- stavba „čistička odpadových vôd“ nachádzajúca sa na C-KN parc. č. 1366/14 so súp. č. 4956,
- stavba „obslužná budova a sklad“ nachádzajúca sa na C-KN parc. č. 1366/15 bez súpisného čísla,
- stavba „prečerpávací stanica splaškových vôd“ nachádzajúca sa na C-KN parc. č. 1366/16 bez súpisného čísla;
- ♦ kupujúci zabezpečí na svoje náklady výmaz zápisu vyššie uvedených stavieb z LV č. 1522 a túto skutočnosť preukáže

predávajúcemu;

- ♦ to všetko v lehote 12 mesiacov od podpisu kúpnej zmluvy postupom podľa Zákona 138/1991 § 9a ods. 8 písm. b za cenu 50 €/m².
- vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na uzavretie kúpnej zmluvy na odpredaj nehnuteľností vo vlastníctve obce Banka zapísaných na LV č. 1300 vedenom na Okresnom úrade Piešťany; ide o pozemky:
 - ♦ parc. č. 1366/23, druh pozemku: ostatná plocha o výmere 2 915 m², vytvorený od existujúceho pozemku C-KN z

parc. č. 1366/23, druh pozemku: ostatná plocha o výmere 3 979 m² na základe geometrického plánu vyhotoveného spoločnosťou GEODONE, spol. s r. o. so sídlom Hviezdoslavova 894/30, Vrbové 922 03, IČO 36254 444, autorizovaný dňa 22. 4. 2020 Ing. Richardom Bunčiakom, číslo plánu 163/2020

za najnižšiu kúpnu cenu 40 €/m² za podmienok:

- ♦ obec Banka si vyhradzuje právo aj bez uvedenia dôvodu zrušiť verejnú obchodnú súťaž;
- ♦ obec Banka oznámi účastníkom výsledok súťaže do 10 pracovných dní od ukončenia lehoty na podávanie súťažných ponúk;
- ♦ s víťazom súťaže obec Banka uzavrie kúpnu zmluvu postupom podľa Zákona 138/1991 § 9a ods. 8 písm. a.

▪ úhradu nákladov spojených s odstránením vady diela Materská škola a telocvičňa v obci Banka spočívajúcej v nedovieraní okien telocvične zhotoviteľovi diela spoločnosti Combin Banská Štiavnica, s r. o., Kysihýbeľská 29, Banská Štiavnica, IČO 31631134 na jeho náklady

ZRUŠILO

▪ Uznesenie č. 210/2020 zo dňa 28. 1. 2020;

▪ Uznesenie č. 244/2020 zo dňa 7. 5. 2020.

OcÚ Banka

Vývozy komunálneho odpadu počas leta

Vážení obyvatelia, počas letných mesiacov **júl a august** bude komunálny odpad z hygienických dôvodov vyvážaný v **tyždňových intervaloch**. Do zberných nádob na komunálny odpad sa môže ukladať iba **zmesový komunálny odpad** z domácností, ktorý sa nedá ďalej triediť.

Separovateľný odpad je potrebné vyhodiť do príslušných smetných nádob. V prípade, že nádoba je plná, **neukladajte odpad medzi nádoby**, ale pokúste sa vyhľadať nádobu v inej lokalite. Vývozná spoločnosť odpad uložený mimo nádob nevyváža. Rovnako sa snažte **čo najviac zmenšiť objem vyhadzovaného odpadu**. Ďakujeme.

OcÚ Banka

Chodník oproti škole kopíruje zábradlie

V druhej polovici mája bolo osadené zábradlie lemujúce chodník pozdĺž parkovacieho pruhu oproti školskému areálu.

Na jeseň 2019 dala obec oproti školskému areálu vybudovať parkovací pruh. Pred samotnou výstavbou bolo potrebné svah stabilizovať. Súčasťou parkovacieho pruhu je chodník zo zámkovej dlažby, zvodny dažďovej vody, ako aj príslušné dopravné značenie vrátane farebného priechodu pre chodcov a blikajúcich výstražných tabúl.

Koncom mája bol dokončený posledný prvok – bezpečnostné zábradlie. Zároveň boli v násypе vysadené listnaté dreviny.

vv

Zábradlie oddeľuje chodník od príľahlej role.

Božie telo: Oltáriky pripravovali celé rodiny

Vo štvrtok 11. júna večer si veriaci na Banke uctili sviatok Najsvätejšieho Kristovo tela a krvi, ľudovo prezývaný aj Božie telo či Oltáriky. Náboženskej udalosti, ktorá má v obci dlhú tradíciu, sa zúčastnili dve stovky veriacich z Banky, Piešťan a okolitých obcí.

Do zdobenia oltárikov sa pod vedením kostolníka Dominika Jánošku zapojili tieto rodiny:

- rod. Danišová, rod. Jánošková (oltárik pri kostole);

- rod. Schmittová, p. Kuklišová, p. Margetínová, p. Drahovská, p. Schedlingová (oltárik na križovatke Podhorskej a Kamenej ul.);
- rod. Macková, p. Moravčík

(oltárik pri soche sv. Vendelína);

- rod. Vetríková, rod. Záhumen-ská, p. Vizínová, p. Mokrú (oltárik za vojenskými bytovkami).

VV

foto: wv

Na každej svetovej strane sa nachádzal jeden oltárik. Na snímke prvý oltárik na kostolnom dvore.

foto: wv

Dievčatá odedé v bananských krojoch rozhadzovali lupene kvetov.

foto: wv

Tesne za baldachýnom kráčali speváci a za nimi hudobníci z Dychovej hudby Inovčanka. Nechýbali ani dobrovoľní hasiči s deväťdesiatročnou zástavou.

foto: wv

Omšu i slávnostný sprievod celebraval piešťanský kaplán Ľuboš Matúš.

Koncert rodáčky z Banky sledovali v celej Európe

V sobotu 6. júna večer odvysielal Slovenský inštitút v Berlíne na svojej facebookovej stránke koncert dvojice hudobníkov – klaviristky Radky Kováčovej z Banky a klarinetistu Albína Blaha. Záznam z nakrúcania, ktoré sa konalo 18. mája v piešťanskom Kursalóne, si pozrelo viac ako 3 100 ľudí nielen v slovenských mestách, ale aj vo Viedni, Varšave, Ríme či Paríži.

VV

Trávoví lyžiarci v RTVS

V nedeľu 7. júna odvysielala Jednotka vo večerných správach reportáž o lyžovaní na tráve, ktorú nakrútil regionálny štáb o deň skôr na Ahoji. Redaktorka vyspovedala najmladších lyžiarov, ako aj úspešného reprezentanta Adama Masára a trénera Ľubomíra Masára. 6. a 7. júna sa mal na Ahoji konať Svetový pohár v lyžovaní na tráve, ktorý však pre koronavírus museli odložiť.

VV

Rádio Regina odvysielalo zaujímavosti o kostole

V sobotu krátko predpoludním sa v Panoráme Rádia Regina hovorilo o bananskom Kostole sv. Martina. Redaktorka Iveta Pospíšilová sa o jeho histórii i súčasnom stave porozprávala s miestnym amatérskym historikom a fotografom Viktorom Vráblom, ktorý sa ako dobrovoľník zúčastnil oboch archeologických výskumov v kostole.

VV

SEPAROVANIE

Kalendár vývozov triedeného odpadu na mesiac júl

Termíny vývozov komunálneho i separovaného odpadu určuje a vývoz zabezpečuje spoločnosť Marius Pedersen, a. s. (tel. č.: 033/77 41 954).

Hrad Bana je zahalený rúškom tajomstva dodnes

Jednou z najväčších miestnych záhad je existencia hradu Bana. K dispozícii sú len stručné písomné materiály. Musíme pripustiť, že o tomto opevnenom sídle vieme veľmi málo a teoretizovaním sa snažíme čo najviac priblížiť k pravdivému obrazu. Čo zatiaľ o hrade vieme?

Vznik

Hrad Bana tu stál pravdepodobne už v časoch Veľkej Moravy, teda v 9. storočí, keď boli pánmi územia Slovania. V Anonymovej kronike zo začiatku 13. storočia sa uvádza, že už v 1. polovici 10. storočia (po zániku Veľkej Moravy) starí Maďari postupne obsadili územia pozdĺž dolného toku Váhu a ovládli priľahlé hrady – išlo o hrady Šintava, Hlohovec, Trenčín, Beckov a Bana, resp. Baňa.

O existencii obce Banka po vzniku uhorského štátu v 11. a 12. storočí nie sú písomné záznamy. Je možné, že začiatkom 12. storočia ešte Banka ako samostatná obec neexistovala a bola podhradnou osadou kráľovského hradu Bana.

Poloha

Z písomných prameňov vyplýva, že hrad Bana stál na území dnešnej obce Banka alebo v jej blízkom okolí. Treba brať do úvahy, že Váh často menil svoje koryto. Zachádzal až pod kopec, na ktorom dnes stojí Kostol sv. Martina. Pred tisíc rokmi sa významné hrady nestavali v ťažko dostupných lesoch, ale budovali sa na prístupnejších miestach.

Historici i laická verejnosť sa zhodujú, že miestom, kde stál hrad Bana, je terasa, na ktorej neskôr, v ranej gotike, vyrástol Kostol sv. Martina. V priľahlých záhradách neďaleko kostola boli v minulosti objavené zvyšky dávnej stavebnej činnosti – išlo napr. o kamenné základy hrubé až dva a pol metra.

Keď v roku 1292 kráľ Ondrej III. povýšil viacerých hradných rytierov a služobníkov hradu Bana (zväčša Slovákov) za zemanov, v dobových záznamoch sa konštatovalo, že hrad Bana leží neďaleko rieky Váh („*iobagiones castri de Bana prope fluvium Vah existentibus*“).

Vzhľad

Ani vzhľad hradu Bana nie je známy. S veľkou pravdepodobnosťou to bol drevený staroslovanský hrad alebo skôr staroslovanské hradisko ohraničené opevneným valom s palisádami (hradby z drevených kolov). Vo vnútri sa nachádzali obytné a hospodárske objekty. S menšou pravdepodobnosťou by to mohol byť veľmožský dvorec, aký stojí napríklad pri obci Ducové.

Takto si hrad Bana predstavovali bananské deti v roku 2003

Funkcia

Hrad Bana bol významným kráľovským hradom v Uhorsku. Hlavnými funkciami opevneného sídla boli správa a vojenská obrana tunajšieho obyvateľstva. V 11. až 13. storočí bol hrad administratívnym centrom regiónu. Do jeho správy patrili viaceré obce – napr. Piešťany, Kocurice, Orvište a Ratnovce.

Hrad Bana bol súčasťou druhej obrannej línie, ktorá viedla pozdĺž Váhu. Tvorili ju hrady Trenčín, Beckov, Bana, Hlohovec, Šintava a Šaľa. Touto sústavou hradov sa Maďari bránili pred útokmi nepriateľských vojsk. V čase vojrovej pohotovosti hradný región na pokyn kastelána obraňovali hradní rytieri.

Obrana však nebola dostatočná – v roku 1108 vpadlo do Uhorska české knieža Svatopluk (spojenec nemeckého cisára Henricha V.) a o rok neskôr moravský vojvodca Oto. V rokoch 1241 a 1242 bojovali miestni hradní rytieri proti tatárskym vojskám. O osude hradu Bana počas vpádov Tatárov v 13. storočí nemáme informácie, zrejme ho však dobyli. Po odchode Tatárov sa obnovila obranno-strážna a administratívna funkcia hradu Bana, avšak nie nadhlo (hrad bol už odsúdený na zánik).

Lokalita Kostola sv. Martina sa nachádza v tesnej blízkosti významnej dopravnej križovatky, ktorá dodnes spája Považie s Poničím. Z hradu teda bolo možné kontrolovať cesty, horské priechody aj rieku Váh vrátane brodov.

Názov

Jestvuje viacero názorov na pôvod názvu hradu. Najpravdepodobnejší je ten, že hrad dostal pomenovanie podľa neďalekých termálnych prameňov. Staroslovanské slovo „baňa“ znamená kúpeľ, príp. teplú vodu. Skutočne, Váh pred tisícročím tiekol popod

terasu, na ktorej dnes stojí kostol. Rovnako termálne pramene boli na dosah. Verzia, že hrad Bana stál na mieste dnešného kostola, sa stáva ešte pravdepodobnejšou.

Iný názor na pôvod názvu hradu Bana vychádza z ďalšieho významu slova „baňa“ – miesto na dolovanie rúd, kameňa a hliny. Práve na Banke sa nachádzali bane, v ktorých sa ťažil kvalitný vápenec a farebné hlinky. Názov Bana môže prípadne pochádzať aj zo slova „bán“ – vodca, avšak to je málo pravdepodobné.

V 13. storočí sa hrad uvádzal pod názvom Bana, po latinsky castrum Bana, po maďarsky Banyá (Baňa). Pre zaujímavosť, v roku 1349 sa obec uvádza pod názvom Malá Bana (Kis Bana), v roku 1395 ako villa Banyá a v 16. storočí pod názvom Baneczka (Banečka). Súčasný názov Banka dostala obec až v 17. storočí.

Život na hrade

Obyvateľom hradu, podhradia a k nemu patriacich okolitých obcí sa nežilo zle. Boli to relatívne slobodní ľudia, ktorí podliehali iba kráľovi, resp. hradnému županovi.

Návštevy uhorských kráľov na hrade Bana boli časté. Po prerokovaní štátnych záležitostí s kastelánom (správca hradu), jobagióňmi (hodnostári), servientmi (vojaci, služobníci), príp. i s prizvanými richtármi (starostovia) obcí nasledovali hostiny, zábavy či poľovačky. Nejedna kráľ vyskúšal účinky tunajšej liečivej vody a bahna. Keďže kúpeľné budovy tu vtedy nestáli, vykopalí sa pre hostí kúpacie jamy, alebo sa pripravil kúpeľ v drevenej kadi.

V roku 1247, päť rokov po tatárskom vpáde, bol županom hradu Bana (comes de Bana) Sagin. Patril medzi blízkych dvoranov kráľa Bela IV. Zastával funkciu hlavného kráľovského pohárnika (stredoveký hodnostár, ktorý mal na starosti

víno pre kráľa). Pravdepodobne v rokoch 1270 až 1280 bol županom hradu Vítko z Ludaníc.

Kastelánmi hradu boli väčšinou príslušníci významných uhorských rodov – Hunt-Poznanovci, Ludanickovi, Forgáčovci, Čákovci a pod. Kasteláni spravovali okrem hradu aj lesy a vodstvo v regióne.

Posádku hradu ďalej tvorili hradní rytieri (jobagiones castri). Vojenské posádky žili nielen na hrade, ale aj v okolitých osadách (Ratnovce, Sokolovce, Orvište, Kocurice, Borovce atď.) V Piešťanoch pravdepodobne rytieri nebývali.

Úlohou obyvateľov podhradia bolo zabezpečovať hradný život po hospodárskej stránke. Roľníci dvakrát do roka prinášali na hrad výsledky svojej práce – dobytok, hydinu, obilie a iné poľnohospodárske produkty. Taktiež zásobovali hrad vínom a medovinou. Na príkaz kastelána z času na čas opravovali hrad, spevňovali cesty, kľúčovali lesy atď.

V podhradi žili tiež rôzni remeselníci – mlynári, pekári, chmelári, pivovarníci či práči. Keď kastelán pripravoval pre svojich ľudí a hostí poľovačku alebo rybačku, v okolitých obciach už boli v pohotovosti kráľovskí hájníci, strelci, honci, psiari, sokoliari, rybári atď. Pre kráľovský hrad pracovali aj mečiari, kožušníci, obuvníci, kováči, kolári, tesári a pod.

V roku 1292 uhorský kráľ Ondrej III. (posledný z dynastie Arpádovcov) odmenil niekoľkých jobagióňov hradu Bana a ďalších svojich verných služobníkov, ktorí žili v obci Bana a v okolí. Povýšil ich na zemepánov, čím sa stali príslušníkmi nižšej šľachty. Títo poddaní mali typické slovenské mená.

Zánik

V roku 1275 bola obec Bana súčasťou už výrazne zmenšeného kráľovského majetku hradu Bana. V 13. storočí význam tunajšieho hradu postupne klesal. Jeho vedúcu úlohu v regióne prebral novovybudovaný kamený hrad Tematín. Hrad Bana napokon celkom zanikol. Obec Banka bola v nasledujúcich storočiach súčasťou tematínskeho a hlohovského panstva.

Ing. Alexander Murín,
Viktor Vrábek
(obecná kronika)

Príbeh o barónovej rodine (5): Emigrácia

V 30. a 40. rokoch žil v kaštieli na Banke barón Anton von Leonhardi s rodinou. Štachtický rod Leonhardiovcov je mnohým Banancom dodnes známy. Na život v našej obci si zaspomínal Antonov 87-ročný syn John, ktorý v roku 1949 spolu s rodičmi emigroval do Austrálie. Rozhovor v angličtine sme zrealizovali v januári prostredníctvom Johnovej manželky Susan. Prečítajte si predposlednú časť nášho príbehu na pokračovanie.

Časy sa zhoršili po roku 1945. Naše panstvo skonfiškovať štát v rámci Benešových dekrétov. Napriek tomu môj otec zostal optimistom veriac, že sa veci zmenia a majetok nám bude vrátený. Ako čas plynul, museli sme sa zmieriť s tým, že naše panstvo riadi komisár. Nebolo ľahké s ním spolupracovať, pretože o farmárčení vedel len veľmi málo. Spôsobovalo to veľa problémov môjmu otcovi a ľuďom, ktorí pracovali na panstve.

Otec stále dúfal, že sa život vráti do starých kolají a že budeme môcť bývať na panstve aj v budúcnosti. Spravil veľa kompromisov, aby sme mohli zostať žiť na mieste, ktoré sme mali radi. Nádeje sa rozplynuli, keď v roku 1948 komunisti prevzali moc v Československu.

Moji rodičia pravidelne cestovali do Šarfie (*Nitrianska Blatnica*), aby sa uistili, že náš dom a panstvo sú stále v poriadku. Keď raz vošli do obce, zastavil ich pán Mutt, ktorý bol otcom môjho priateľa Joža, a povedal: „**Otočte sa, vaše panstvo prebrali ozbrojené komunistické hliadky. Bojím sa o vašu bezpečnosť.**“ Môj otec odpovedal otázkou: „**Prečo mi to hovoria vy, najznámejší komunista zo všetkých?**“ Mutt odpovedal: „**Áno, bol som komunista celý život, aj môj otec bol, ale títo sa len nazývajú komunistami. Neverím im, bojím sa o váš život.**“ Vtedy sa mu otec poďakoval, s mamou sa na mieste otočili a vrátili sa na Banku.

Neskôr moji rodičia zistili, že určitý majetok v kaštieli a takzvanom malom kaštieli bol označený ako osobné vlastníctvo a nebol skonfiškovaný. Rodičia vybavili niekoľko nákladiakov s vodičmi a závozníkmi, ktorí spolu s mojou mamou šli do Šarfie pozbierať zvyšky nášho majetku. Boli úspešní a vrátili sa na Banku bez incidentu. Neuveriteľné.

Zostalo málo možností, kam by sme mohli ísť, aby sme zostali v bezpečí. Toto malo ďaleko od ideálnej situácie. Rodičia dúfali, že nájdu nejaký spôsob, aby sme mohli zostať, avšak uvedomovali si, že naše životy sú ohrozené.

Istý miestny komunista, ktorý pôsobil na Banke a v Šarfi, povedal môjmu otcovi: „**My, miestni, tu s vami nemáme žiadny problém,**

ale tým v Prahe a Bratislave ležite v žalúdku. Odíďte, ak môžete, nie sme schopní vás viac ochraňovať.“ To sa stalo v roku 1948 po komunistickom prevrate. Stačilo.

Rodičia vedeli, že sme v bezprostrednom nebezpečenstve. Začali rozmýšľať, ako by sme mohli ujsť. Po tom všetkom, čo sa stalo, si otec netrúfal prejsť v noci cez hranice. Všade boli hliadky, mohli by nás zastreliť. Žiadny legálny spôsob neexistoval, obyvatelia nemohli opustiť krajinu. Našli sme však zadné vrátka. Rodiny bez štátnej príslušnosti sa mohli vrátiť do svojich vlastí. V tom čase nemecská národnosť oficiálne neexistovala. Otec mal nemeckú národnosť a československú štátnu príslušnosť. To znamenalo, že ak by „stratil“ štátne občianstvo, mohli by sme odísť. Tak nám to aspoň bolo povedané.

Oslovil Talianske veľvyslanectvo v Bratislave s tým, že sa chceme vrátiť do Talianska. Meno našej rodiny má taliansky pôvod. Otec bol presvedčený, že to vyjde. Samozrejme, nikdy neuvažoval nad životom v talianskom Janove, bol to však jediný spôsob, ako by sme mohli dostať víza a legálne opustiť krajinu.

Otcovi bolo povedané, že musí spísať zoznam majetku, ktorý si chceme zobrať so sebou. Kto si rozhodol, aký majetok si môžeme zobrať a aký nie. Ja som stále navštevoval gymnázium, hrával vodné pólo a plával v bazéne ako obvyčajne. Rodičia začali baliť. Pre našu bezpečnosť nedávali na seba nič poznať. Nechceli sme v tejto fáze priťahovať žiadnu pozornosť.

Jednou z vecí v zozname zakázaných vecí bola sada príborov z dvadsaťštyri karátového zlata. Nepamätám si, že by sme ich niekedy použili. Myslím, že moji rodičia ich nikdy nemali radi, pokladali ich za okázalé. Otec vzal sadu príborov do Prahy a pokúšal sa ju predať, aby sme získali peniaze na plánovaný útek. O príbor sa zaujímal jeden šperkár. Krátko nato však prišla polícia a zatkla otca za predaj ukradnutého tovaru. Vzali ho do jednej z najväčších väzníc v Prahe – na Pankrác. Prehľadali jeho hotelovú izbu, avšak nič nenašli. Trvalo viac ako mesiac presvedčiť kompetentných, že predával vlastný majetok a žiadnym spôsobom neporušil zákon. Nebyť úsilia mojej matky nájsť ho a dostať ho z väzenia preč, zostal by tam podstatne dlhšie.

Počas obdobia, keď bol otec vo väznici, platnosť víz sa skončila. Ako sa vracal z väzenia, podarilo sa mu vybaviť víza na dvadsaťštyri hodín. Bolo to tri dni po Vianociach 1949. Odišli sme v noci len s príručnou batožinou tak potichu, ako sa dalo. Potrebovali sme sa dostať do Zeleného stromu, aby sme si dali poslednú spoločnú večeru s mojím Opim (*starý otec Ludovít Winter*). Boli to veľmi bolestivé časy pre mojich rodičov i starého otca. Neskôr mi mama prezradila, že to bolo veľmi vysilujúce obdobie, ktoré sa podpísalo na zhoršení otcovho zdravotného stavu. Nemohli sme sa rozlúčiť s ostatnými, bolo pre nás dôležité nepútať žiadnu pozornosť.

Išli sme na piešťanskú železničnú stanicu. Vlakom sme sa

dostali do Bratislavy, kde sme prestúpili na vlak do Viedne. Boli to hrôzostrašné momenty, keď na hraniciach nastúpila do vlaku kontrola, ktorá si nás premeriavala a prezerala otcove doklady. Mama mi neskôr povedala, že v tom momente lapala po dychu! Vlak prechádzal ďalej cez ruskú zónu vo Viedni. Boli sme ešte väčšmi vystrašení. Ak by Rusi spozorovali nejakú anomáliu, zatkli by otca a nás by poslali späť.

Viedeň bola v tom čase rozdelená medzi štyri veľmoci. Podarilo sa nám presunúť do anglickej zóny, kde sme sa mohli pohybovať bez obmedzení. Rok sme bývali v byte u kamaráta. Počas pobytu vo Viedni som nemohol navštevovať školu, pretože sme boli bez štátnej príslušnosti. Ani fakt, že som sa narodil vo Viedni, sa nebral do úvahy.

Rodičia nemohli pracovať. Otec dostával ponuky spravovať farmy v Rakúsku, avšak prijať akúkoľvek ponuku bolo nereálne, pretože Rakúsko bolo okupované Rusmi. Po roku takéhoto života vo Viedni sa otec snažil nájsť riešenie pre budúcnosť. Presťahovať sa do Nemecka nebolo možné. Jediné reálne možnosti boli buď Kanada, alebo Austrália. Otec zvolil Austráliu, pretože na Tasmánii (*ostrov južne od Austrálie*) žili naši známi Szokoloczyovci z Hôrky nad Váhom.

Cesta bola dlhá a namáhavá. Chýbala mi Banka a všetko, čo sme museli opustiť. Odleteli sme do Mníchova, kde som si na chvíľu oddýchol počas lyžovačky s rodinným priateľom. Zostali sme len na nevyhnutne dlhý čas. Pripravovali sme sa na cestu do talianskeho Janova. Vedeli sme, že tam budeme môcť nastúpiť na loď S/S Cyrenia, ktorá nás vezme na dlhú cestu do mesta Fremantle v západnej Austrálii.

Pre našu rodinu to boli neskuťočne smutné časy. Nielenže sme opustili našu vlasť, opustili sme aj našu milovanú rodinu, najmä môjho najdrahšieho deduška.

Koniec piatej časti

text: John von Leonhardi
snímky: archív Johna von Leonhardiho
námet a preklad: Viktor Vrabel

Rodine Leonhardiovcov bola na základe Benešových dekrétov zhabaná veľká časť majetku. Prišli aj o kaštieľ s pozemkami. Napriek tomu John spomína na Banku s nostalgiou.

Škôlkari a prvostupniari sa vrátili medzi kamarátov

13. marca sa na pokyn krízového štábu Trnavského samosprávneho kraja zatvorili brány materských a základných škôl. Hoci prvé odhady hovorili, že deti sa vrátia do škôl už 30. marca, menšie deti si napokon užili dva a pol mesačné prázdniny. Druhostupniari zostávajú doma od polovice marca až do začiatku septembra – s výnimkou týždňa pred letnými prázdninami.

Dobrovoľný návrat

V polovici mája minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Branislav Gröhling informoval o dobrovoľnom návrate detí do škôl. Presnejšie išlo o škôlkarov a žiakov prvého stupňa základných škôl (prvých 5 ročníkov). Rodičia mohli prihlásiť svoje deti prostredníctvom triednych učiteľov do 21. mája.

Neľahká úloha

Vedenie a zamestnanci školy museli v priebehu dvoch týždňov pripraviť školu tak, aby vyhovovala vcelku obšírnym požiadavkám zo strany Úradu verejného zdravotníctva a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. „Vedenie školy a zamestnanci s radosťou pripravili priestory školy, aby dodržali všetky nariadenia. Bolo potrebné zabezpečiť dezinfekčné prostriedky. Na začiatok nám dodala dezinfekciu a ostatné potreby pani starostka Tatiana Julinyová a o

zvyšok sa postaralo vedenie školy. Okrem toho bolo potrebné zabezpečiť logistiku nástupu detí, priebeh pobytu v škole, obedy a informovanie rodičov. V piatok pred nástupom sme požiadali Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) Banka, aby nám vydezinfikoval priestory. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať pani starostke aj DHZ Banka za pomoc,“ uviedla riaditeľka ZŠ s MŠ Banka Karin Fabian Kusovská.

Nástup do školy bol rozdeľený podľa časového harmonogramu. Vytvorené skupiny detí sa nesmeli meniť. Rodičia museli zabezpečiť pre deti 2 rúška a papierové vreckovky. Osoby sprevádzajúce deti mali zakázaný vstup do budovy školy. Škola vyčlenila pracovníka, ktorý každé ráno meral deťom a pedagógom telesnú teplotu. Pod jeho dozorom si všetky vstupujúce osoby museli vydezinfikovať ruky. Prihlásené deti sa museli stravovať v školskej jedálni.

Do lavíc sa vrátili tri štvrtiny detí

Na Medzinárodný deň detí dostalo netradičný darček 74 žiakov, ktorých rozdelili do štyroch skupín. „Pobyt v škole sme zabezpečili formou blokovvej výučby. Každý deň sme pre žiakov pripravili inú tému. Žiaci si nielen zopakovali, ale aj rozšírili vedomosti v oblasti zdravia, Zeme, vody, rozprávky a pohybu,“ doplnila riaditeľka.

Škola z domu

Žiaci 6. až 9. ročníka sa učili dištančne – z pohodlia domova. V dobe, keď majú deti k dispozícii mobily, tablety, notebooky či počítače, to nebol žiadny problém. „Výučba počas epidémie prebiehala najmä cez web Edupage, niektoré pani učiteľky so žiakmi komunikovali aj cez rôzne sociálne siete. Každý učiteľ si našiel najlepšiu cestu ku žiakom, aby si mohli plniť svoje školské povinnosti,“ prezradila Karin Fabian Kusovská. Dodala, že väčšina žiakov pristupovala k on-line vyučovaniu svedomito.

„Aj napriek tomu, že žiaci a učiteľia pracovali, myslíme si, že každému z nás škola chýbala. Sme radi, že sme si mohli opäť sadnúť do lavíc a vrátiť sa k bežnému životu aj napriek tomu, že musíme dodržiavať prísne hygienické opatrenia,“ zhodnotila riaditeľka školy.

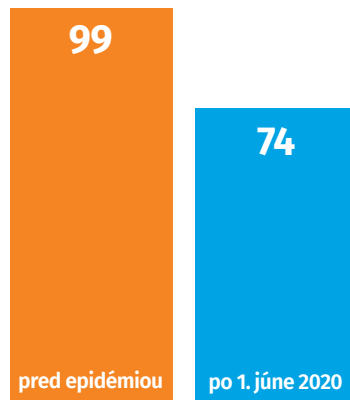
V škôlke otvorili dve triedy

Do materskej školy boli prijaté prednostne deti zamestnaných rodičov. Detí nepracujúcich rodičov či rodičov na materskej dovolenke museli zostať doma. „Našťastie, vyšlo to tak, že všetky deti zamestnaných rodičov sme mohli prijať. Musím pochváliť rodičov za dodržiavanie opatrení. Deti to ani nevnímajú, sú v pohode,“ zhodnotila Monika Motyčková, zástupkyňa riaditeľky školy pre materskú školu.

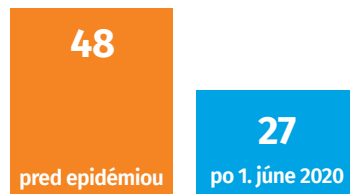
Ďalšie zmiernenie

V pondelok 15. júna došlo k ďalšiemu uvoľneniu opatrení. Od tohto dátumu neplatia kapacitné obmedzenia v triedach základnej i materskej školy, deti z jednotlivých tried sa už môžu sýkať a pedagógovia môžu začať usporiadať podujatia pre deti. Meranie teploty už nie je povinné, zostáva v rovine odporúčania.

Počet žiakov 1. stupňa

Počet škôlkarov

V posledný júnový týždeň sa do školy budú môcť vrátiť aj druhostupniari, a to najmä kvôli odovzdaniu učebníc a prevzatíu vysvedčení. Podľa ministra Branislava Gröhlinga bude návrat opäť dobrovoľný – záleží len na rodičoch.

Obľúbený tábor aj toto leto

Priaznivá epidemiologická situácia a s ňou spojené uvoľňovanie opatrení praje aj letným táborom. Žiaci, ktorí navštevujú 1. až 5. ročník, budú môcť po druhý raz zažiť športové a kreatívne leto v škole. Už začiatkom júna bol zo strany rodičov veľký záujem, niektoré deti sú dokonca prihlásené na všetky štyri možné termíny.

Viktor Vrabel

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU BANKA

VÁS POZÝVA NA

SUMMER ACADEMY

2020

KREATÍVNE LETO V ŠKOLE

TERMÍNY:

- 1. týždeň: od 6.7. do 10.7.
- 2. týždeň: od 13.7. do 17.7.
- 3. týždeň: od 3.8. do 7.8.
- 4. týždeň: od 10.8. do 14.8. denne od 9:00 do 13:00

ČO VÁS ČAKÁ?

- zábavná angličtina
- zážitkové vyučovanie, každý deň iná téma
- tradično-netradičné aktivity
- kreatívne dielne a športové aktivity
- spolu až 80 hodín

5€ / deň

Viac informácií: www.zssmsbanka.edupage.org

TEŠÍME SA NA VÁS!

Bananci na Tatranoch dobyli Duklu i Tatry

Keď sa v dobrej partii zrodí bláznivý nápad, k jeho uskutočneniu zväčša veľa nechýba. Traja chlapi z Banky sa na päťdesiatročných skútroch vybrali na dobrodružnú cestu, ktorej cieľom bol Duklianský priesmyk.

Skútristi sa vydali na cesty v stredu 10. júna skoro ráno. Na Tatranoch 125 vyrazili Martin Jánoška, Pavol Albert a Viktor Albert. V Piešťanoch sa na motocykli Manet 125 pripojil Lubomír Janech. Konvoj veteránov až po Spišskú Belú na skútri sprevádzal Bananec Peter Halás, Mário Šenkárik z Moravian zas dobrodruhov nasledoval na aute. V Žiline sa na novom skútri pridali kamaráti z Čiech, ktorého doma zradilo prasa, teda tak sa ľudovo hovorí skútru ČZ 175.

Motocyklisti navštívili bojisko na Dukle, vodnú nádrž Domaša a prešli taktiež celou Tatranskou magistrálou. Ak by do života nezasiahol koronavírus, z Dukly by smerovali na medzinárodný zraz skútrov, ktorý sa mal konať na Spiši.

Skútristi pred vyhladkovou vežou Dukla neďaleko poľských hraníc. Zľava: Martin Jánoška, Pavol Albert, Lubomír Janech a Viktor Albert.

foto: archív M. J.

Z výletu, počas ktorého najazdili rovných tisíc kilometrov, sa vrátili v sobotu 13. júna popoludní. Počas štyroch dní strávili na cestách približne tridsaťtri hodín. „Tatransky zvládli cestu klasicky, to znamená

s poruchami. Ale veď práve o to dobrodružstvo ide,“ hovorí Martin Jánoška. Dodáva, že išlo o spontánny nápad, ktorý vznikol na vlnajšom zraze skútrov.

vv

Nabúrané auto skončilo v potoku

V sobotu 13. júna ráno spozorovali obyvatelia Podhorskej ulice staršie vozidlo zaborené v potoku. Menšie havarované vozidlo, ktoré bolo od polovice mája odstavené pri potoku, ktosi v noci prevrátil a skončilo v koryte Vápenického potoka opäť na kolesách. Privolaná polícia udalosť zadokumentovala a kontaktovala majiteľa auta z Dolného Trhovišťa. Odtahová služba vozidlo po hodine a pol vyprostila. Bananskí hasiči na nevyhnutný čas uzavreli krátky úsek Podhorskej ulice.

red

POĎAKOVANIE

Oblečenie pre Dráčikov

Ďakujeme spoločnosti RHEA SK (www.hasici-odevy.sk) za bezplatnú výrobu tričiek pre našich malých hasičov. DHZ Banka

SÚŤAŽNÝ HLAVOLAM

Žiacky juniáles

Koncom Školského roku 1937/1938 usporiadala škola pre deti veselicu v časti Strážne. Deti sa zabavili pri hrách. Od učiteľov ... (tajnička na 25 písmen). Niečím prispeli deti, zvyšok bol pokrytý výťažkom z predaja baranieho guláša. Barana daroval miestny veľkostatkár Anton von Leonhardi.

- ABECEDA AUDIT BRAŠŇA
- BULVÁR CEDUĽA DROGA
- EFEKT FAKTÚRA FERMEŽ
- GLOSA GRANULA HLINA
- INOVAŤ ISKRA JANTÁR
- JAZDEC KĽADIVO KUKLA
- LANTÁN MARŽA MRAVEC
- NEPOKOJ PLAGÁT PLÁŠŤ
- POŤAH REFLEX SLUŽBA
- SĽUDA STAVEC ŠAMAN
- ŠKOLA TABUĽA TAJFÚN
- ULITA ŽARGÓN

J	A	D	S	T	A	T	A	J	F	Ú	N	T	O	N	T	R
A	S	L	K	L	A	B	E	C	E	D	A	Á	Ó	T	I	Á
Z	A	E	U	L	U	A	I	G	R	K	A	G	O	R	D	T
D	F	D	K	B	Ň	D	L	Ť	M	A	R	A	I	K	U	N
E	E	A	L	Š	A	O	A	Š	E	A	O	L	N	P	A	A
C	E	V	A	T	S T R Á Ž N E						P	O	K	O	J	
E	E	R	B	A	I	A	Ú	L	Č	B	U	L	V	Á	R	Š
V	B	I	Ž	L	N	V	T	P	O	V	I	D	A	L	K	A
A	O	R	U	I	I	S	K	R	A	A	H	A	Ť	O	P	M
R	A	Z	L	Á	G	R	A	N	U	L	A	K	L	U	S	A
M	K	H	S	X	E	L	F	E	R	Y	L	A	N	T	Á	N

- Jeden z riešiteľov hlavolamu získa knižku **Tú pieseň som už počul (Mary Higgins Clark)**, ktorú do súťaže venoval **Marek Polák – Antikvariát Knihaantik**. Pošlite **do 20. júla 2020** správne riešenie hlavolamu spolu s vašimi kontaktnými údajmi **na e-mailovú adresu sutaz@obecbanka.sk** alebo ho vhodte v obálke **do vyhradenej schránky na obecnom úrade**. Zapojením sa do súťaže súhlasíte so spracovaním osobných údajov. Prajeme veľa šťastia!
- Správne riešenie z minulého čísla znie: **hovädzi dobytok a kone**. Výherkyňou knižky **Bájky** sa stala **Eva Haringová**. Srdečne gratulujeme!

obecná kronika

Starostka obce Banka vás srdečne pozýva na

Zapálenie vaty zvrchovanosti

Uskutoční sa v sobotu 18. júla o 19. hod. na kopci Ahoj.

Dychová hudba Inovčanka

diskotéka

hasiči

horské kolobežky

koník

guláš

pečená klobása

živánska

Šéfredaktor, fotograf, grafik a autor hlavolamov: Viktor Vrábel

Upozornenie: Podujatia môžu byť snímané. ■ Texty môžete zasielať do 20. dňa v mesiaci na e-mail hlasnik@obecbanka.sk alebo vhodiť do vyhradenej schránky na obecnom úrade. Redakcia si vyhradzuje právo na jazykovú korektúru textov. Poskytnutím textového a obrazového príspevku súhlasíte so spracovaním osobných údajov. Všetky vydania novín nájdete na obecnej webstránke www.obecbanka.sk. ■ **Názov:** Bananský hlásnik; **vydavateľ:** Obecný úrad Banka (Topoľčianska cesta 23, 921 01 Banka; IČO: 35594233); **evidenčné čísla:** EV 5581/17, ISSN 2585-7959; **náklad:** 800 ks; **periodicita:** mesačník; **ročník:** 17.; **číslo:** 6.; **cena:** nepredajné; **dátum vydania:** 22. 6. 2020.